

Dr n. med. Jarosław Pniewski
Oddział Neurologii,
Szpital Kolejowy w Pruszkowie

Neurologia po Dyplomie
2010; 5 (6): 7

Endarterektomia jest zabiegiem wykonywanym u pacjentów ze zwężeniem tętnic szyjnych. Przez wiele lat od jego wprowadzenia ustalono wskazania i przeciwwskazania do wykonywania tego zabiegu zarówno u pacjentów z objawami, jak i bez nich. Nadal jednak niektórzy praktycy nie są zgodni co do czasu, w jakim należy ten zabieg wykonać. Część lekarzy nadal uznaje (tak jak w czasie wprowadzania tej metody do praktyki klinicznej), że zabieg u pacjentów z przebyłym udarem należy wykonywać w trybie odroczonym (4-6 tygodni od wystąpienia udaru, kiedy ryzyko wystąpienia powikłań samego zabiegu jest mniejsze), część natomiast zaleca przeprowadzenie go jak najszybciej od wystąpienia udaru (zwłaszcza u osób z niewielkim ogniskiem niedokrwienia), co ma zapobiec powtórnym udarom, których ryzyko jest największe bezpośrednio po pierwszym incydencie.

Ten właśnie problem przeanalizowali autorzy prezentowanej pracy, w której dokonali przeglądu piśmiennictwa, a następnie metaanalizy danych dotyczących omawianej problematyki. Mam nadzieję, że po zapoznaniu się z wynikami tej pracy nawet dotychczasowi zwolennicy opóźnienia operacji zmienią nieco swój punkt widzenia. Warto dodać, że takie same wnioski, na podstawie pracy oryginalnej wyciągnęli także autorzy niedawno opublikowanej pracy (Waleed Brinjikji W, Rabinstein AA, Meyer FB, Piepgras DG, Lanzino G. Risk of Early Carotid Endarterectomy for Symptomatic Carotid Stenosis. *Stroke* 2010; 41:2186-2190).